

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ
ของ

กลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กลุ่มตรวจสอบภายใน

เพื่อให้การดำเนินงานของกลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย สอดคล้องกับการปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายในและมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขขึ้นใหม่ จึงให้ยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ฉบับลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ และให้ใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้แทน

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน จัดทำเพื่อใช้เป็นแนวทางกรอบการอ้างอิงในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเพื่อให้ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ได้เข้าใจวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา ขอบเขตการปฏิบัติงาน อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความเป็นอิสระของกลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อสร้างสรรค์ความเข้าใจและความร่วมมือในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดการประสานประโยชน์โดยรวมของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑. คำนิยาม การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายใน หมายถึง กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่า และปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น จำแนกงานตรวจสอบภายในได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. งานบริการให้ความเชื่อมั่น (Assurance Services) เป็นการตรวจสอบหลักฐานต่างๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลอย่างเป็นอิสระในกระบวนการการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของส่วนราชการ

๒. งานบริการให้คำปรึกษา (Consulting Services) เป็นการให้คำแนะนำและบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีจุดประสงค์เพิ่มคุณค่าให้กับส่วนราชการ โดยการปรับปรุงกระบวนการการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของส่วนราชการให้ดีขึ้น

หน่วยงานตรวจสอบภายใน หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายใน ของส่วนราชการ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

ผู้ตรวจสอบภายใน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการให้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

หน่วยรับตรวจ หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานของส่วนราชการ

คุณภาพของงานตรวจสอบภายใน หมายถึง งานตรวจสอบภายในที่มีการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามมาตรฐานและผลการปฏิบัติงานสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับหน่วยรับตรวจ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นแก่บุคคลทั่วไปต่อผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

การประกันคุณภาพของงานตรวจสอบ หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้มีขึ้นโดยการประเมินคุณภาพของกระบวนการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ จากทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพของงานตรวจสอบภายในว่า เป็นไปอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานวิชาชีพตรวจสอบภายใน

มาตรฐานการตรวจสอบภายใน หมายถึง กรอบแนวทางในการปฏิบัติงานให้กับผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อให้มีผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย มาตรฐาน ๒ ส่วน คือมาตรฐานด้านคุณสมบัติและมาตรฐานด้านการปฏิบัติงาน

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หมายถึง กรอบความประพฤติที่พึงมีที่ผู้ตรวจสอบภายใน ต้องพึงปฏิบัติตนในอันที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระและเปี่ยมด้วยคุณภาพ

๒. วัตถุประสงค์

กลุ่มงานตรวจสอบภายในในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนและบริการต่อฝ่ายบริหาร เพื่อให้ความเชื่อมั่นต่อความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของงานดำเนินงานและความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงิน รวมทั้งมั่นใจว่าข้อมูลทางการเงิน การบริหารงานและการดำเนินงานที่สำคัญ มีความถูกต้อง เชื่อถือได้และทันเวลา รวมถึงการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ดีขึ้น ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลภายในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและการเป็นที่ยอมรับทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก

๓. สายการบังคับบัญชา

๑.) ผู้ตรวจสอบภายในในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้บริหารสูงสุดของกลุ่มงานตรวจสอบภายในในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒.) การเสนอแผนการตรวจสอบประจำปี ให้ผู้ตรวจสอบภายในในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย เสนอต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๓.) ผู้ตรวจสอบภายในในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย รายงานผลการตรวจสอบตรงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย

๔. อำนาจหน้าที่

๑.) กลุ่มงานตรวจสอบภายในในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยอย่างเป็นอิสระ ตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และแนวทางการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ โดยมีอำนาจและสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล เอกสารหลักฐาน บุคลากร และทรัพย์สินต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตรวจสอบตามความจำเป็นและเหมาะสม ผู้บริหารทุกระดับมีหน้าที่ในการช่วยสนับสนุน ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบที่กำหนดไว้

๒.) กลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติงาน และจัดวางระบบการควบคุมภายใน หรือการแก้ไขการบริหารความเสี่ยง และระบบการควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารทุกระดับที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เพียงให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องดังกล่าว

๕. ความรับผิดชอบ

กลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ต้องปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยให้รายงานผลการตรวจสอบและการให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ประเมินผล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา ตามแนวทางที่มาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑.) กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงมหาดไทย และคณะกรรมการตรวจสอบ หรือคณะกรรมการอื่นใดที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกัน

๒.) กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร พร้อมทั้งให้มีการเผยแพร่กฎบัตรให้หน่วยรับตรวจทราบ

๓.) จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ตามที่บัญชีกลางกำหนด

๔.) จัดทำแผนการตรวจสอบภายในระยะยาวและแผนการตรวจสอบภายในประจำปี ตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง เสนอต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน

๕.) การปฏิบัติงานตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี (Financial Audit) การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance Audit) การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit) การตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Operation Audit) การตรวจสอบการบริหาร (Management Audit) การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ (Information System Audit) และการตรวจสอบพิเศษ (Special Audit) ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและนโยบายของทางราชการให้บรรลุเป้าหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามแผนการตรวจสอบที่วางไว้ รวมทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงมหาดไทย มอบหมาย

๖.) รายงานผลการตรวจสอบของหน่วยรับตรวจในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย

๗.) ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะ

๘.) ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน การบัญชีและการพัสดุ ระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย บุคคลที่เกี่ยวข้องและหน่วยรับตรวจ

๙.) ประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง คณะกรรมการตรวจสอบ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลงานร่วมที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑๐.) ประสานงานกับหน่วยรับตรวจ

- เพื่อแจ้งแผนการตรวจสอบประจำปี ให้หน่วยรับตรวจได้รับทราบล่วงหน้า

- เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ ในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์สามารถนำไปสู่การพัฒนา การปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑๑.) พัฒนาบุคลากรของกลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรม สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ให้มีความรู้ ความชำนาญในด้านวิชาชีพการตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและ

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่บุคคลทั่วไปต่อผลการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน

๑๒.) ปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ต้องตรวจสอบ

๖. ขอบเขตการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการและระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งได้กำหนดขอบเขตงานให้ครอบคลุมถึงการตรวจสอบด้านการเงิน การบัญชี (Financial Audit) การตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance Audit) การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit) การตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Operation Audit) การตรวจสอบการบริหาร (Management Audit) การตรวจสอบระบบงานสารสนเทศ (Information System Audit) และการตรวจสอบพิเศษ (Special Audit) รวมถึงการตรวจวิเคราะห์ประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนเสนอแนะ ให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยรับตรวจและผู้เกี่ยวข้อง

๗. หน้าที่ความรับผิดชอบ

ในการตรวจสอบตามขอบเขตการปฏิบัติงาน กลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรมฯ ได้ใช้ข้อมูล (เอกสารหลักฐาน) ของหน่วยรับตรวจ เป็นข้อมูลหลักในการตรวจสอบ ซึ่งทางหน่วยรับตรวจเป็นผู้รับผิดชอบในความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล (เอกสารหลักฐาน) ดังกล่าว กลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกรมฯ เป็นผู้รับผิดชอบในการรายงานผลการตรวจสอบตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ

๘. การรายงานผลการตรวจสอบ

ผู้ตรวจสอบภายในระดับกรมฯ มีหน้าที่จัดเตรียมและออกรายงานการตรวจสอบเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อทราบ พิจารณาสั่งการ และให้ข้อเสนอแนะ จัดส่งรายงานให้กับผู้บริหารของหน่วยรับตรวจ และกลุ่มงานตรวจสอบภายในระดับกระทรวงมหาดไทย กรณีเรื่องที่ตรวจสอบเป็นเรื่องที่มีผลเสียหายต่อทางราชการ ให้รายงานผลการตรวจสอบทันที และถ้าเป็นการตรวจสอบส่วนราชการในส่วนภูมิภาค ให้ส่งสำเนารายงานผลการตรวจสอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบด้วย

ในรายงานการตรวจสอบ ให้สรุปเกี่ยวกับประเด็นเรื่องที่ตรวจพบ และข้อเสนอแนะ แนวทางปรับปรุงแก้ไขของผู้ตรวจสอบไว้ และหน่วยรับตรวจมีหน้าที่ชี้แจงและรายงานผลการดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอของผู้ตรวจสอบกลับมาเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน ๔๕ วัน นับจากวันที่ได้รับรายงาน

ผู้ตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการติดตามการตรวจสอบในประเด็นสิ่งที่ตรวจพบ และข้อเสนอแนะต่างๆ ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

๙. จริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในจะดำรงตน ประพฤติ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการ และกฎหมายหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง และพึงยึดถือปฏิบัติตามมาตรฐานและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ดังนี้

๑.) ความซื่อสัตย์ (Integrity) ความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายในจะสร้างให้เกิดความไว้วางใจและทำให้คุณประโยชน์ของผู้ตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือ และยอมรับจากบุคคลโดยทั่วไป

๒.) ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ ในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผล และรายงานด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่อย่าง เป็นธรรมทุกๆ สถานการณ์ และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพล เหนือการปฏิบัติงาน

๓.) การปกปิดความลับ (Confidentiality) ผู้ตรวจสอบภายในจะเคารพในคุณค่าและสิทธิของผู้เป็น เจ้าของข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงาน และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ หน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น

๔.) ความสามารถในหน้าที่ (Competency) ผู้ตรวจสอบภายในจะนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มา ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

๑๐. หน้าที่หน่วยรับตรวจ

๑.) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและคำชี้แจงเรื่องที่ตรวจสอบแก่ผู้ตรวจสอบ ภายใน

๒.) จัดเตรียมรายละเอียดแผนงาน/โครงการ รายละเอียดระบบงานบัญชี ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

๓.) ปฏิบัติตามข้อทักท้วงและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในในเรื่องต่างๆ ที่หัวหน้าส่วนราชการ สั่งให้ปฏิบัติ

กรณีเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจกระทำโดยจงใจไม่ปฏิบัติงาน หรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่หน่วยรับ ตรวจ ให้ผู้ตรวจสอบภายในระดับกรมฯ รายงานต่อปลัดกระทรวงมหาดไทย/ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการ ตามควรแก่กรณี

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

(นายเกษม บัญราช)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย